

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 18Co/20/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8516201626
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 10. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniela Babinová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2017:8516201626.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Daniely Babinovej a členov senátu JUDr. Mariany Muránskej a Mgr. Miloša Koleka v spore navrhovateľky: Q. A., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom C. XX, XXX XX C., zastúpená JUDr. Martou Konkolovou, advokátkou so sídlom Jarmočná 79, 064 01 Stará Ľubovňa proti bývalému manželovi: B. A., nar. X.X.XXXX, trvale bytom C. XX, t.č. C. XX, XXX XX C., v konaní o určenie príspevku na výživu rozvedeného manžela, o odvolaní bývalého manžela proti rozsudku Okresného súdu Stará Ľubovňa č.k. 2C/98/2016-53 zo dňa 17.10.2016 takto jednohlasne

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie zaviazal B. A. prispievať na výživu navrhovateľky sumou 30 eur mesačne, počnúc dňom 2.5.2016 vždy do 15-ého dňa toho ktorého mesiaca vopred. Dĺžné výživné za obdobie od 2.5.2016 do 30.9.2016 v celkovej výške 149 eur sa B. A. povolilo splácať v pravidelných mesačných splátkach po 30 eur spolu s bežným výživným pod hrozbou straty výhody splátok pri nezaplatení čí len jednej splátky. V prevyšujúcej časti súd návrh zamietol. Vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

2. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že dôvodom rozpadu manželstva účastníkov konania bolo nevhodné správanie sa bývalého manžela k navrhovateľke, pričom za toto svoje správanie bol aj právoplatne odsúdený pre trestný čin týrania blízkej a zverenej osoby. Na základe zistených skutočností dospel k záveru, že navrhovateľka je osobou, ktorá je odkázaná na príspevok na výživu rozvedeného manžela. Príjem z invalidného dôchodku a peňažného príspevku na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia je príjmom navrhovateľky. Výdavky vlastne spočívajú z nákladov na bývanie, stravu, lieky, zdravotnú starostlivosť, ošatenie, hygienu a pod. Na druhej strane odporca, ktorý je zdravý, dokáže zarobiť cca 1100 eur mesačne, býva pri svojej matke, ktorej prispieva na bývanie, preto je v jeho možnostiach prispievať 30 eur mesačne na navrhovateľku. Dlh bol spočítaný za obdobie do mája 2016 do konca septembra 2016 v celkovej sume 120 eur (4 mesiace x 30 eur). Výrok o trovách konania bol odôvodnený ust. § 52 CMP.

3. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie bývalý manžel. Ten uviedol, že navrhovateľka je schopná sama sa živiť a preto bol nesprávne zistený skutkový stav veci a bolo aj nesprávne rozhodnuté. Poukázal na správy, ktoré predložil v trestnom konaní, kde je zrejmé, že nie je úplne nevidiaca v priebehu celého konania neznamená, že keď je aj nevidiaca, že nie je schopná sama sa živiť tým, že by prispela na svoje potreby vlastnou prácou. Rozdiel medzi nevidiacimi a jeho bývalou manželkou je to, že jej sa nechce pracovať. Zároveň tiež jeho pomery neumožňujú platiť príspevok, aktuálne majetkové a zárobkové možnosti nie sú už také, vyporiadava si majetok s bývalou manželkou, má zákaz približovať sa k manželke, z toho dôvodu nemôže užívať majetok nadobudnutý za trvania

manželstva a nemá ani žiadne úspory. Výdavky má predovšetkým v súvislosti s dochádzaním za prácou, iné príjmy nemá. Invalidný dôchodok bývalej manželky a to, že užíva celý dom, svedčia o tom, že žije v lepších pomeroch ako on sám, preto je v rozpore s dobrými mravmi určovať jej ešte výživné. Urobil veľa chýb, cíti vinu za rozvrat manželstva, ale nie len výlučne spôsobený jeho osobou.

4. K odvolaniu bývalého manžela sa vyjadrila navrhovateľka, ktorá uviedla, že uzatvárali manželstvo ako zdraví ľudia, počas manželstva prišla o zrak, a to v takom rozsahu, že v súčasnosti je úplne slepá. Skúšala liečbu kmeňovými bunkami, tá je však drahá, 27 eur len za jedno sedenie, no neprinieslo to zlepšenie jej zdravotného stavu. V rodinnom dome, v ktorom žili, sa síce vie pohybovať, vie sa postarať o chod domácnosti, ale žehliť už napríklad nemôže, nemôže sa sama pohybovať ďalej od rodinného domu. Čo sa týka bývalého manžela nie je pravdou, že si nevie nájsť prácu, je to zdravý človek a môže sa zamestnať, pričom príjmy z polrok boli podstatne vyššie ako u bežného človeka za rok. Práve vyústilo trestné konanie v to, že správanie bývalého manžela voči navrhovateľke nebolo pekné, každý mesiac mal povinnosť, preto platiť manželské výživné. V súčasnej dobe sú už rozvedení a z toho dôvodu je dôvodný tento návrh. Samotný obsah trestného spisu a rozsudok, ktorý bol pripojený k návrhu a k vyjadreniu k odvolaniu, svedčí o veľmi nepeknom správaní sa bývalého manžela voči navrhovateľke. Jej zdravotný stav je trvalý, nepriaznivý, a preto navrhla potvrdiť rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne.

5. K vyjadreniu navrhovateľky sa vyjadril bývalý manžel. Poukázal na to, že závery o úplnej slepote nie sú pravdivé, nesvedčia o tom ani závery lekárov, tiež je potrebné používať drahú liečbu, ktorá nemá efekt, napriek tomu si myslí, že by mohla pracovať. Sám má čo robiť, aby si zarobil na svoje živobytie. Bol prechodne aj nezamestnaný, prácu si aktívne hľadá, väčšinou ide o sezónnu prácu, preto je potrebné prihliadnuť na pomery u oboch účastníkov konania, tak u bývalej manželky ako aj u neho.

6. Podľa § 72 ods. 1 Zákona o rodine (ďalej len ZoR) rozvedený manžel, ktorý nie je schopný sám sa živiť, môže žiadať od bývalého manžela, aby mu prispieval na primeranú výživu podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov.

7. Podľa § 72 ods. 2 ZoR ak sa bývalí manželia nedohodnú, určí rozsah príspevku na výživu na návrh niektorého z nich súd. Prihliadne pritom aj na príčiny, ktoré viedli k rozvratu vzťahov medzi manželmi.

8. Podľa § 72 ods. 3 ZoR príspevok na výživu rozvedeného manžela možno priznať najdlhšie na dobu piatich rokov odo dňa právoplatnosti rozhodnutia o rozvoze. Súd môže výnimočne túto dobu predĺžiť, ak rozvedený manžel, ktorému súd príspevok priznal, nie je z objektívnych dôvodov schopný sám sa živiť ani po uplynutí tejto doby, najmä ak ide o toho manžela, ktorému bolo v konaní o rozvoze manželstva zverené do osobnej starostlivosti dieťa s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom, alebo o manžela, ktorý má sám dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom vyžadujúci sústavnú opateru.

9. Podľa § 75 ods. 1 ZoR pri učení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopností, možností a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

10. Podľa § 75 ods. 2 ZoR výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi, to neplatí ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

11. Podľa § 77 ods. 1 ZoR právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späť odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

12. Podľa § 217 ods. 1 prvá veta C.s.p. pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

13. Rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 7C/152/2015-64 zo dňa 1.6.2015 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Prešov č.k. 16Co/46/2016-93 zo dňa 26.8.2016, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 16.9.2016 bol bývalý manžel zaviazaný platením manželského výživného v období od 23.2.2015 do 8.1.2016 v sume 75 eur mesačne. V tom čase bola navrhovateľka invalidnou dôchodkyňou s dôchodkom vo výške 323,50 eur mesačne, ďalej poberala kompenzačný príspevok 18,70 eur. Bývala v rodinnom dome patriaceho do BSM, náklady na rodinný dom od roku 2009 uhrádzala sama, bývala pri nej plnoletá dcéra, ktorá jej finančne vypomáhala. Bývalý manžel od roku 2012 sezónne pracoval v Nemecku ako pomocník v kuchyni kde zarobil 1 000 eur mesačne, pol roka bol evidovaný na úrade práce. Bol operovaný, chodil na kontroly do Košíc a tiež rehabilitácie. Mal dlh asi 5000 eur.

14. Rozsudkom tunajšieho súdu 1T/70/2016-421 zo dňa 1.7.2016 bola schválená dohoda o vine a treste, na základe ktorej bol Ján Stašák uznaný za vinného zo zločinu týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona za konanie, ktorého sa mal dopustiť voči navrhovateľke za čo mu bol uložený trest odňatia slobody v trvaní 24 mesiacov, výkon ktorého bol podmienene odložený na skúšobnú dobu v trvaní 40 mesiacov, súčasne mu bola uložená povinnosť spočívajúca v príkaze nepriblížiť sa k navrhovateľke na vzdialenosť menšiu ako 5 metrov a nezdržiavať sa v blízkosti jej obydliha.

15. V súčasnosti navrhovateľka je naďalej poberateľkou plného invalidného dôchodku vo výške 325,60 eur, sú jej vyplácané kompenzácie v súvislosti s jej zlým zdravotným stavom a to príspevok na hygienu a opotrebovanie šatstva v sme 18,40 eur. Taktiež má priznaný príspevok na osobnú asistenciu v rozsahu 748 hodín ročne. Iný príjem nemá. Býva v rodinnom dome, ktorý patrí do BSM účastníkov konania, spolu s ňou je tam prihlásený k trvalému bydlisku aj syn so svojou rodinou, avšak on býva v Starej Ľubovni. Náklady na bývanie navrhovateľka vyčíslila sumou 231 eur, okrem toho ročne platí stočné 40,80 eur a nedoplatok na plyn 53,95 eur, ďalšie jej náklady tvorí poplatok za telefón 25 eur a poplatky za lieky cca 10 eur mesačne.

16. Bývalý manžel je od 15.8.2016 držiteľom živnostenského oprávnenia v oblasti výroby jednoduchých výrobkov z kovu. V období od 11.7.2016 do 14.8.2016 a od 7.4.2016 do 25.5.2016 bol evidovaný úradom práce, medzi tým pracoval v Rakúsku, kde zarobil 1100 eur. Do 31.3.2016 pracoval ako kuchár v Rakúsku s príjmom od 1 100 do 1 300 eur mesačne. Zo živností má príjem 1 155 eur (prvá faktúra). Býva v spoločnej domácnosti so svojou matkou, ktorej na chod domácnosti prispieva sumou 80 eur mesačne, dlhuje jej asi 2000 eur, taktiež má pôžičku 4 000 eur u švagra, ktorú spláca po 100 eur mesačne. Má náklady na telefón, internet, ošatenie a hygienu, taktiež má zdravotné problémy na lieky mesačne dáva 20 eur.

17. Odvolací súd prejednal odvolaním napadnuté rozhodnutie v zmysle zásad uvedených v ust. § 378 a nasl. CSP a dospel k záveru, že námietky bývalého manžela nie sú dôvodné. Príspevok na rozvedeného manžela podľa ustanovení Zákona o rodine je nárokom v špeciálnom prípade, a to v prípade, že ide o rozvedené manželstvo a jeden z rozvedených manželov nie je schopný sám sa živiť a možnosti a pomery druhého manžela umožňujú tento príspevok priznať. V zmysle týchto intencií postupoval aj súd prvej inštancie, ktorý dôsledne zisťoval rozhodujúce skutočnosti, dospel aj k správne právnemu záveru vo veci, a to zisťovaním majetkových pomerov a sociálnych pomerov na oboch stranách. Z názvu ustanovenia Zákona o rodine jasne vyplýva, že ide o príspevok na rozvedeného manžela, ktorý je aj časový ohraničený v súlade s ust. § 72 ods. 3 ZoR, teda po dobu 5 rokov. Skutočnosť, že zdravotný stav navrhovateľky je veľmi nepriaznivý, jednoznačne vyplýva z lekárskeho svedectiev predložených v priebehu tohto konania. Zároveň je tiež potrebné poukázať na to, že sice sa odporca snaží vyjadrovať vecne k zdravotnému stavu navrhovateľky, na druhej strane z vykonaného dokazovania vyplýva, že nežijú v spoločnej domácnosti, nemá vedomosť o pomeroch na strane navrhovateľky a predovšetkým otázky zdravotného stavu sú v kompetencii odborníka, kde takéto potvrdenie bolo na žiadosť navrhovateľky vydaná pre toto súdne konanie.

18. Z týchto dôvodov pre splnenie podmienok stanovených v zákone odvolací súd podľa postupom podľa ust. § 387 ods. 1, 2 CSP rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 52 CMP s tým, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania pokiaľ ide o konanie podľa Civilného mimosporového poriadku.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je odvolanie prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).